

gehele O. T. nimmer in den ongunstigen zin van „verstrooien” voorkomt. Op de enige plaats waar het behalve hier van een handeling Gods tegenover Israël wordt gebruikt, houdt het kennelijk in een belofte van heil ³⁷). Het zal dus ook hier als een belofte van heil moeten worden verstaan; en als we nu verder vragen waarin dat heil bestaat, geeft het vervolg van den tekst een antwoord, dat voor geen misverstand ruimte laat: God zal ze terugbrengen uit Egypte en uit Assyrië — het lijdt geen twijfel, dat het hier gaat over terugkeer uit dezelfde ballingschap, als waarop in Zach. 8 : 7, 8 wordt bedoeld. Dat zijn in de ballingschap wordt getekend als een zaad, waaruit in verderen terugkeer een rijke oogst opschiet ³⁸).

En nu tenslotte nog dit: hoe staat het met den terugkeer van de Tien Stammen? De Oud-Testamentische profetie spreekt niet alleen van een terugkeer van het naar Babel weggevoerde Juda, maar zegt niet minder nadrukkelijk ook terugkeer toe aan de door de Assyriërs in ballingschap gesleepte Tien Stammen ³⁹). Doch de historie brengt ons wel het bericht van een terugkeer der ballingen uit Juda, maar spreekt niet met even duidelijke bewoordingen van dien der Tien Stammen. En dit doet velen een buitengewoon krachtig argument aan de hand om in de Oud-Testamentische profetie de belofte te vinden van een terugkeer van Israël naar Palestina in een veel lateren dan den Bijbelschen tijd ⁴⁰). Men is echter geneigd aan dezulken de zeer nuchtere vraag te stellen, waar zij dan denken dat die Tien Stammen vandaan moeten komen? Zijn die thans nog ergens ter wereld als zodanig aanwijsbaar? Indien men meent, dat de terugkeer der Tien Stammen zal plaats vinden in de slotperiode der wereldgeschiedenis, en dat de vervulling daarvan zelfs een begin van verwezenlijking gevonden heeft in de vestiging van Joodse koloniën in Palestina, en thans een aanmerkelijke schrede nader tot haar vervulling gekomen is door de totstandkoming van den Staat Israël, dan ligt daarin de erkenning opgesloten dat de Tien Stammen in het huidige Jodendom zijn op-